

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/140/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113223905
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113223905.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Romana Tótha a JUDr. Mareka Kohúta v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, proti žalovanej: S. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom X., N. XX/X, t. č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou Mgr. D. A., súdnou tajomníčkou Okresného súdu F., o zaplatenie 735,98 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 11C/259/2013-82 zo dňa 10.9.2014, jednomyseľne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobcu s tým, že účastníci a vedľajší účastník nemajú nárok na náhradu trov konania.

V dôvodoch tohto rozsudku uviedol, že žalobca sa podaným návrhom domáhal proti žalovanej zaplatenia sumy 735,98 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 23.7.2009 do zaplatenia. Nárok uplatnil zo zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej dňa 27.10.2006, na základe ktorej poskytol žalovanej úver 710,45 eur, ktorý mala uhradiť v 24 mesačných splátkach po po 52,58 eur. Neskôr na základe žiadosti žalovanej sa dohodli na odklade piatich splátok za odmenu 105,16 eur. Žalobca dňa 2.1.2008 poskytol žalovanej revolving vo výške 630,95 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť 12 mesačnými splátkami taktiež po 52,58 eur. Celkovo zaplatila 1.262,06 eur a keďže bola v omeškaní so splátkami, dňa 23.7.2009 žalobca úver stanovil zročným, pričom neuhradené splátky sú vo výške 735,98 Eur.

Žalovaná je na neznámom mieste, preto jej bol v zmysle § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovený pre toto konanie opatrovník, ktorý so žalobou nesúhlasil a vzniesol námietku premlčania. Do konania vstúpil na strane žalovanej aj vedľajší účastník, ktorý vo svojom vyjadrení poukázal na neúmerne vysoké úroky, ktoré v porovnaní s priemernou úrokovou sadzbou bánk v danom čase prevýšil tieto o viac ako 1095 %. Mal za to, že v danom prípade je neplatná celá zmluva pre civilnoprávnu úžeru, preto žalobca má nárok na vrátenie požičanej sumy, avšak žalovaná mu uhradila viac, preto návrh je nedôvodný.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav, podľa ktorého dňa 27.10.2006 účastníci uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere pod č. 8000055958 (v tom čase žalobca mal obchodné meno PROFIREAL Slovakia spol. s r.o.). Z obsahu zmluvy je zrejmé, že príslušný formulár zmluvy podpísala

najprv žalovaná ako dlžník dňa 23.10.2006 s vyplnením údajov v bode 5. Uvádza sa v ňom, že dlžník požaduje úver 38.016,- Sk (čo predstavuje celú sumu splátok úveru vrátane úrokov a poplatkov). Poskytnutá čiastka má byť 21.403,- Sk, úver sa mal splatiť 24 mesačnými splátkami po 1.584,- Sk. Poplatok za uzatvorenie zmluvy je 1.500,- Sk a RPMN 106,93 %. Bod 6 zmluvy obsahuje údaje o schválenom revolvingovom úvere s tými istými údajmi ako v bode 5 s výnimkou RPMN, ktorá je vo výške 86,76 %. Veriteľ zmluvu podpísal 27.10.2006. Zmluva má síce označenie ako zmluva o revolvingovom úvere, avšak v texte zmluvy sa revolving vôbec neuvádza. Ten sa spomína len v listine zo dňa 27.10.2006 označenej ako „Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi“. V nej sú uvedené už spomínané údaje o úvere zo zmluvy, RPMN úveru je však vo výške 104,75 % a ďalej je uvedená schválená výška revolvingu 19.008,- Sk, RPMN 86,76 %, mesačná splátka 1.584,- Sk, zmluvná odmena za úver 16.613,- Sk a za každý revolving 9.314,- Sk. Zo spisu nie je zrejmé, či túto listinu žalobca žalovanej doručil, nepochybne však podpis žalovanej sa na tejto listine nenachádza. Dodatkom k zmluve zo dňa 12.3.2009 sa účastníci dohodli na odklade splátok č. 27 a 28, ktoré sa žalovaná zaviazala zaplatiť ako tzv. odložené splátky č. 40 a 41 a to za odmenu 105,16 eur. Vypracovaný bol nový splátkový kalendár, ktorý obsahoval celkovo 38 mesačných splátok po 52,58 eur. Z neho je zrejmé, že už skôr došlo k odkladu troch splátok č. 16, 17 a 18, o čom však dodatok k zmluve predložený nebol. Z karty klienta vyplýva, že žalobca vyplatil žalovanej vrátane revolvingu 982,44 eur a že žalovaná mu celkovo uhradila 1.262,06 eur. Právny vzťah medzi účastníkmi súd posúdil podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.7.2006 do 31.12.2007). V tejto súvislosti citoval ust. § 2 písm. a/, b/, ust. § 4 ods. 1 s tým, že obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú uvedené príkladmo v § 4 ods. 2 citovaného zákona a medzi nimi pod písm. g/ ročná percentuálna miera nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Podľa § 4 ods. 4 zákona pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b/ dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Podľa § 4 ods. 5 citovaného zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Pre každú zmluvu o spotrebiteľskom úvere posudzovanú podľa citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch, teda aj zmluvu o revolvingovom úvere, ktorá má charakter spotrebiteľského úveru sa vyžaduje písomná forma (§ 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z.). Z predloženej zmluvy však nevyplýva, že by si účastníci dohodli aj revolvingový úver a oznámenie veriteľa o schválenom úvere, ktoré obsahuje aj údaje o revolvingovom úvere rozhodne nemožno považovať za zmluvu, teda dvojstranný právny úkon. Účastníci uzavreli len zmluvu o úvere vo výške 21.403,- Sk (710,45 eur), za ktorý mala žalovaná zaplatiť 38.016,- Sk (1.261,90 eur). Išlo o sumu, ktorá zahŕňala aj poplatok za poskytnutie úveru 1.500,- Sk a úroky, ktoré však v zmluve neboli konkretizované. Obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je RPMN, ak uvedené nie je, úver je bezúročný a bez poplatkov. Ďalej v súvislosti s uzatvorením zmluvy súd citoval § 44 ods. 1, 2, ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka a so zreteľom na tieto ustanovenia uviedol, že z dokazovania vyplýva, že výška RPMN bola iná v návrhu na uzavretie zmluvy zo strany žalovanej (106,93 %) a iná v akceptácii žalobcu (86,76 %). Je pritom bezvýznamné, že ide o zmenu pre spotrebiteľa výhodnú, keďže rozhodujúci je záver o tom, či vznikla platná dohoda o RPMN. S poukazom na citované ustanovenie § 44 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka totiž v dôsledku tejto zmeny RPMN je potrebné vyjadrenie žalobcu v zmluve považovať za nový návrh, ktorý by však žalovaná musela písomne akceptovať, k čomu však nepochybne nedošlo. Neplatné dojednanie RPMN spôsobuje absenciu tejto povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, dôsledkom čoho je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Vychádzajúc zo žaloby, ale aj karty klienta, žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 982,44 eur a žalovaná celkovo zaplatila 1.262,06 eur. Súd preto považoval za dôvodné žalobu zamietnuť. Žalovaná totiž žalobcovi mala vrátiť len sumu poskytnutého úveru, keďže zmluva o revolvingovom úvere nebola platne uzavretá, a preto v tejto časti nárok vyplýva z § 457 Občianskeho zákonníka. Podľa daného ustanovenia, ak je zmluva neplatná alebo bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Zvyšný úver (mimo revolvingu) ako už bolo uvedené súd považoval za bezúročný a bez poplatkov. Opatrovníčka žalovanej vzniesla námietku premlčania, ktorá sa zo žaloby javila byť dôvodná, keďže k omeškaniu došlo 23.7.2009 v dôsledku listu žalobcu zo dňa 2.7.2008 o zročnosti úveru, keďže žalovaná sa dostala do omeškania s jeho úhradou. Podľa uvedeného listu splatnosť úveru nastala 15 dní od jeho doručenia a z pripojenej návratky vyplýva,

že žalovaná uvedený list prevzala 6.7.2009. K omeškaniu žalovanej teda došlo 23.7.2009 a žaloba bola podaná až 16.8.2013. Žalobca však v konaní preukázal, že pôvodne tento nárok uplatnil ešte na rozhodcovskom súde návrhom, ktorý bol doručený rozhodcovi dňa 2.6.2010, ako to bolo zistené z rozhodcovského spisu RK-1215/10-EK. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný dňa 13.9.2010, na základe neho bola podaná žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Tú však Okresný súd v Prešove uznesením 79Er/387/2012 zo dňa 5.11.2012 zamietol majúc za to, že príslušná rozhodcovská doložka je neplatná. V dôsledku tejto skutočnosti rozhodcovské konanie bolo zastavené až uznesením zo dňa 22.7.2013 pre nedostatok právomoci rozhodcu. Ďalej súd citoval ust. § 19 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, § 112 Občianskeho zákonníka a v tejto súvislosti uviedol, že podanie podaním žaloby na rozhodcovský súd dňa 2.6.2010 došlo k spočívaniu premlčacej lehoty, ktorá začala plynúť od 23.7.2009 a podľa názoru súdu spočívala až do doručenia uznesenia súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia žalobcovi, pretože týmto momentom žalobca už bol informovaný o neúčinnosti rozhodcovského rozsudku a nedostatočnej právomoci rozhodcu. K tomuto doručeniu došlo dňa 17.7.2012, čo znamená, že premlčacia lehota spočívala od 2.6.2010 do 17.7.2012. Žaloba bola teda podaná včas v rámci trojročnej premlčacej lehoty v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol tento zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie alebo ho zmeniť a návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Poukázal na to, že z napadnutého rozsudku vyplýva, že výška RPMN bola iná v návrhu na uzavretie zmluvy zo strany žalovanej a iná v akceptácii žalobcu. Neplatné dojednanie o RPMN spôsobuje absenciu povinnej náležitosti zmluvy, dôsledkom čoho je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. V prvom rade žalobca namietal, že závery súdu sú nesprávne a vychádzajú z celkom neopodstatneného predpokladu, kedy by údaj o hodnote RPMN mal byť výsledkom dojednávania medzi zmluvnými stranami. Základný omyl v tomto smere, ktorý je dôvodom nesprávnych záverov súdu je v tom, že údaj o RPMN totiž nikdy nie je a objektívne ani nemôže byť výsledkom dohody zmluvných strán. Tento údaj sa teda nenavrhuje v zmysle § 44 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ak by súd vychádzal zo zákonnej úpravy stanovovania hodnoty RPMN, potom by nemohol dospieť k inému záveru, teda by musel konštatovať, že RPMN je len výsledkom prepočtu iných údajov, ktoré sú predmetom dohody medzi stranami a tieto boli bezvýhradne prijaté. Rozdiel medzi predpokladanou hodnotou RPMN a RPMN schváleného úveru vyplýva výhradne z toho, že pri RPMN schváleného úveru je možné určiť až pri jeho schválení. Táto hodnota je v bode 6 uvedená presne. Pre výpočet RPMN majú totiž význam tieto údaje: suma úveru, celkové náklady, dátum splatnosti prvej splátky, dátum vyplatenia úveru a dátum splatnosti každej splátky. Pri podaní žiadosti o úver však údaj o dátume vyplatenia úveru známym nie je. Ten sa stane známym až pri schválení úveru. Z tohto dôvodu sa údaj RPMN môže odchyľovať, avšak len tým spôsobom, kedy uvedený údaj bude nižší. To však nie je zmenou návrhu; napokon žiadateľ o úver nenavrhuje žiadny konkrétny dátum, kedy má byť úver vyplatený. Údaj o RPMN nie je osobitne dojednávaný, ale je výsledkom prepočtu tých náležitostí zmluvy, ktoré boli medzi zmluvnými stranami dohodnuté a sú nesporné. Odlišnosť o hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov za skutkových okolností vyplývajúcich z obsahu spisu nie je zmenou návrhu ako má na mysli ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

V priebehu odvolacieho konania vedľajší účastník vystúpil zo súdneho konania.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 O.s.p. prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že jeho odvolanie nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav a vyvodil z neho aj správny právny záver, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd však považuje námietku premlčania uplatnenú opatrovníkom žalovanej za dôvodnú. Treba povedať, že ak bol podaný návrh na zaplatenie žalovanej sumy na rozhodcovský súd, ktorý nemal právomoc vo veci rozhodovať, nemohlo tým dôjsť k spočívaniu premlčacej lehoty. Podanie návrhu na orgán, ktorý nemá právomoc rozhodovať spor, nemôže mať za následok spočívanie premlčacej doby, a preto, ak sa predmetný úver stal zročným oznámením zo dňa 2.7.2009, potom žaloba podaná dňa 16.8.2013 je podaná po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Oznámenie o zročnosti úveru bolo žalovanej doručené 6.7.2009.

V odvolacom konaní žalovanej trovy nevznikli, preto jej tieto priznané neboli.

Odvolací súd poznamenáva, že vo veci rozhodol dňa 23.6.2015 s tým, že pojednávanie skončil o 8.55 hod.. Po tomto čase, ako to vyplýva z podacej pečiatky, došlo o 9.00 hod. podanie žalobcu, ktorým tento zobral svoj návrh späť a žiadal konanie zastaviť. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti už odvolací súd o späťvzatí návrhu v zmysle § 208 O.s.p. rozhodovať nemohol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.